REDACŢIUNEA,
Administraţiunea şi Tipografia
Braşov, piaţa mare *nr. 30.*
Scrisorĭ nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administraţiune în Braşov şi la următórele
BIROURĬ de ANUNŢURĬ:
în Viena: la N. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner, Heinrich Schalek. A. Oppelik Nachf. Anton Oppelik. În Budapesta: la A. V. Goldberger. Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsebet-korut).
PREŢUL INSERŢIUNILOR: o seria garmond pe o colónă 10 banĭ pentru o publicare. — Publicărĭ mai dese după tarifă şi învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o seria 20 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXV.

„GAZETA“ iese în fiăcare ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe şése lunĭ 12 cor., pe trei lunĭ 6 cor.
N-rii de *Duminecă 2 fl.* pe an.
Pentru România şi străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 fr.
N-rii de *Duminecă* 8 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la d-nii colectorĭ.
Abonamentul pentru Braşov
Administraţiunea, Piaţa mare. Târgul Inului Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 20 cor., pe şése lunĭ 10 cor., pe trei lunĭ 5 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe 6 lunĭ 12 c., pe trei lunĭ 6 corone. — Un esemplar 10 banĭ. — Atât abonamentele cât şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 101. Braşov, Miercurĭ 8 (21) Maiŭ. 1902.

Al doilea period al campaniei.*)

VI.

Conferenţa naţională din Iulie 1893 — ultima conferenţă convocată pe basa organisaţiunei nóstre de partid — a fost pregătită tot de biroul din Sibiiu al comitetului central, în fruntea căruia se afla al doilea vicepreşedinte Eugen Brote.

Biroul decisese ca conferenţa sĕ fie împreunată cu óre-carĭ festivitaţĭ şi sĕ fie adusă cât mai multă lume românéscă, în deosebĭ ţĕrănime sĕ asiste la ea. Nicĭ nu era vre-o greutate de-a aduna popor în numĕr cât mai impuitor în nisce momente, când prigonirile şi escesele şovinismului dominant predispuseră spiritele pentru manifestaţiunĭ naţionale. Apoi împrejurarea, că conferenţa din cestiune, convocată mai întâiŭ pe ḑiua de 9 Iulie n. 1893, fusese oprită, ér după câte-va ḑile, în urma recursului înaintat, éră-şĭ permisă sub anumite condiţiunĭ, a contribuit asemenea a deştepta şi mai mult interesarea publicului nostru pentru ea.

S'a şi presentat la conferenţă, în afară de delegaţiĭ partidului, un public fórte numeros, pentru a căruia primire şi găzduire fusese constituit un comitet aranjator de 25 compus din tinerĭ românĭ din Sibiiu şi din studenţĭ universitarĭ.

Trebue a se recunósce, că biroului comitetului i-a succes pe deplin aranjamentul esterior al manifestaţiunei, ce-o avé în vedere. Tot-déuna va fi de regretat însĕ, că în nisce momente de-o supremă gravitate, ca acele prin carĭ trecea atuncĭ partidul nostru, aranjatorii nu se gândeau în primul rênd, decât la o manifestaţiune de aderare pentru comitet, la o glorificare a faptelor acestuia. Causa cea mare o subordinaseră pe tótă linia consideraţiunilor faţă de comitet. Din momentul când membrii comitetului central au fost aduşĭ sĕrbătoresce în sala conferenţeĭ în trăsurĭ, doi câte doi, pe capră cu câte un tînĕr universitar îmbrăcat în haine de gală cu eşarpă roşiă, până la încheierea conferenţeĭ, tóte s'au învĕrtit numai în jurul acestui comitet, aşa că s'ar puté ḑice, că tótă conferenţa şi toţĭ óspeţii sosiţĭ ba şi tótă însufleţirea manifestată nu apăré decât ca stafagiŭ frumos, din al căruia cadru avea sĕ reiésă şi mai strălucitóre icóna celor dela conducerea partidului.

Nu simţeau „matadorii“ din comitet nicĭ o lipsă de a-se sfătui cu toţĭ factorii partidului în tótă seriositatea, cum se cuvine în ivremurĭ de pericol comun. Ei nu vedeau pericol, nicĭ pentru partid, nicĭ pentru naţiune. Se simţeau parĭ că mai la adăpost şi mai sigurĭ ca orĭ şi când, ér „Tribuna“ varia tema despre „Triumful causei românescĭ.“ Şi totuşĭ trebuiau sĕ mărturisésca şi ei, că conferenţa dela 1893 s'a întrunit sub zodia „urmăririlor judecătorescĭ“ pentru memorand, şi că şovinismul turbat începuse a trece peste tóte limitele!

Intr'o astfel de situaţiune era neapĕrat de lipsă a-se lua mĕsurĭ de preîntêmpinare a periculelor, ce puteau sĕ ameninţe organisaţiunea nóstră de partid. Tămbălăurile festive erau şi ele bune, dér trebuiau sĕ urmeze numai ca încoronare a lucrărei impuse de importanţa evenimentelor sfatului celui mare al partidului.

Dér aranjatorii şi diriginitorii acestei conferenţe, cum am arătat, nu se gândeau la tóte aceste. Lor le era mai mult de salvarea situaţiunei comitetului şi de întărirea posiţiunei sale faţă cu pretinşii adversarĭ dinăuntru şi faţă de cei dinafară. Nicĭ nu atribuiau conferenţei alt scop, — ceea-ce resultă din două enunciaţiunĭ, una ce-o aflăm chiar în raportul comitetului şi alta, pe care am citat'o în articulul de erĭ din „Memoriul“ lui E. Brote, a principalului aranjator al conferenţiĭ.

Eată ce se ḑice în raportul comitetului presentat conferenţeĭ dela 1893:

„Tocmai un an şi jumĕtate s'a împlinit de când am primit noi sĕ esecutăm hotărîrile d-vóstrĕ.*) In acest scurt timp nicĭ că era cu putinţă, ca sĕ putem sĕvĕrşi tóte aşa precum am fi dorit cu toţii, şi *nicĭ n'ar fi fost nevoie sĕ vĕ convocăm pentru a vĕ raporta despre activitatea nóstră* în decurs de 18 lunĭ, décă *evenimentele nu s'ar fi precipitat* şi s'ar fi creat situaţia politică actuală, prin curentele unui şovinism desfrênat, de care este stăpânit guvernul ţĕriĭ“.

Aicĭ se mărturisesce, că conferenţa a fost conchiemată numai din incidentul urmăririlor judecătorescĭ puse în scenă de guvern contra membrilor comitetului. Despre celălalt scop ascuns al conchiemării raportul comitetului tace, dér cu atât mai elocuent îl arată şeful „tribunist“ în „Memoriul politic“ al sĕu, ḑicênd fără de nicĭ un încunjur:

„...*Comitetul naţional atacat de ḑiarele românescĭ, carĭ erau la serviciile* (?) *d-lui Mocsonyi* şi urmărit judecătoresce de guvern, *a convocat* pentru 11 (23) Iulie 1893 *conferenţa naţională*“...

Şi pentru ce a convocat'o? Autorul ne spune cu aceeaşĭ competenţă: pentru-ca conferenţa sĕ declare la rêndul ei, că se *„identifică întru tóte“* cu comitetul, că *„incuviinţéză paşii şi procedura lui“*, că *„aprobă ca viuă satisfacţiă şi pe deplin activitatea lui“* şi că-i esprimă tot-odată *„gratitudinea sa“* pentru *„zelul şi stăruinţa“* cu care a susţinut causa română etc.

E invederat, că conferenţa dela 1893 nu putea nicĭdecum, sub presiunea evenimentelor, sĕ desavueze comitetul urmărit — dér de aicĭ şi până identificarea absolută cu el este o distanţă de tot mare.

*) A se vedé N-rii 89, 91, 95, 98, 100 ai „Gaz. Trans.“ şi articolii *„Cine a spart solidaritatea?“* din „Gaz. Trans“ Aprilie 1902.

*) Adecă hotărîrile conferenţei dela 1892, a căreia membri (delegaţĭ) au constituit şi conferenţa estra-ordinare dela 1893

Ungurii şi Austriacii.

Lupta ce s'a deschis, pe cestiunea pactului vamal, între Ungaria şi Austria inspiră seriόse îngrijirĭ celor din Budapesta. Ḑiarele unguresci sunt pline acuşĭ de ameninţărĭ la adresa Austriacilor, acuşĭ de vaete şi suspine adêncĭ, intercalând icĭ colo prevestirĭ de evenimente cu urmărĭ nefavorabile.

Organul fracţiunei estreme kossuthiste *„Egyetértés“* ḑice, că nu se va afla suflet de om în Ungaria, care sĕ priméscă teritoriul vamal comun, fără de a nu se da mai întâĭ garanţiile pentru deplina apĕrare a agriculturei ungare. Agricultura ungară trebue sĕ tragă din comuniunea vamală măcar folósele, carĭ le va trage industria austriacă. Proprietarii de pămênt ungurĭ nu pot sĕ tolereze, ca şi de aicĭ înainte grâul rusesc séŭ american sĕ dobóre chiar în Budapesta productele agriculturei ungare.

În alt loc tot aceeaşĭ fóie publică un articol de agitaţie pentru teritorul vamal independent. Articolul proconiséză o viuă mişcare în tótă ţéra în favorul acestui postulat al kossuthiştilor, sĕ se adune adecă la un loc toţĭ aceia dintre Maghiarĭ, carĭ vor teritoriul vamal independent şi carĭ au convingerea că fără de acesta ţéra nu se póte ferici. Sunt şi în celelalte partide maghiare ómenĭ, carĭ se unesc cu kossuthiştii în punctul acesta; aceştia, decĭ, trebue sĕ mérgă una cu ei, pentru-ca ideea sĕ fie dusă la victorie.

Guvernamentalul *„Budapesti Hirlap“* se ocupă de asemenea cu cestiunea acésta. Pentru a băga spaimă în Ungurĭ, fóia numită spune, că în contra lor se pregătesce luptă mare. Avangardele s'au ciocnit deja. Alarma trîmbiţilor se aude deja din Austria. Toţi Maghiarii trebue sĕ intre în lupta acésta.

„B. H.“ vré sĕ arate apoi „perfidia“ cu care cei din Austria luptă în contra Ungariei şi impută Austriacilor tot felul de tendinţe şi pornirĭ rĕutăciόse.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“.

Bibliografia vechiă.*)

(Din secolii 17 şi 18.)

In foiletonul din „Gazeta Transilvaniei“ Nr. 224—235 din an. 1898 am fost comunicat unele date din *„bibliografia vechiă“*, în carĭ, după-ce am arătat cuprinsul pe scurt al *„Praxiul“*-ui şi am reprodus câte-va probe de limbă şi de stil din acesta, — spunêndu-mĭ şi părerea mea pe temeiul puţinelor cunoscinţe, în numĕrul 232 sub punctul *b*) şi *c*) am descris în estras douĕ cărţĭ din secolul XVII.

Cea de sub *b*) este „Carte românéscă de învĕţătură, duminecele peste an şi la praznice împĕrătescĭ şi la svênţĭ marĭ cu ḑisa şi tótă chetuiéla lui Vasilie Voivodul şi domnul ţĕreĭ Moldovei din multe scripturĭ tâlmăcită din limba slovenéscă pe limba românéscă de Varlaam metropolitul din ţéra Moldovei în tiparul domnesc, în Iaşĭ, în mănăstirea a trei sfite, dela Christos 1643.“

Cea de sub *c*) „Evanghelia învĕţătóre duminecilor peste tot anul şi la praznice domnescĭ şi la sfinţĭ marĭ aleşĭ, cu porunca şi cheltuiéla prealuminatului creştin Mateiŭ Basarab voivod, domn şi biruitoriŭ a tótă ţéra românéscă şi cu nevoinţa sfinţitului Kyr Teofil metropolit a tótă ţéra românéscă. Tipăritu-s'au întru dumnezeésca lavră, ce se chiamă mănăstirea Deal, care este hramul sfântului Nicolae, 1644.“

Am arătat tot în acel numĕr al „Gazetei“, prin comparaţiune pe scurt, şi deosebirile şi asĕmĕnările, precum şi analogia dintre aceste douĕ cărţĭ, voind a atrage atenţiunea On. cetitorĭ la împrejurarea, cum una a împrumutat din cealaltă şi în cât se potrivesce cuprinsul lor.

In timpul mai de aprópe un preot diecesan a avut bunăvoinţa a-mĭ pune la îndemână a treia carte tot de aceeaşĭ natură, pe care cetindu-o am comparat'o cu cele douĕ de mai 'nainte şi am aflat, că şi acésta este o ediţiune mai târḑie celor de mai 'nainte, cu unele abaterĭ de stil, de limbă şi icĭ colo de cuprins.

Cartea are aprópe acelaşĭ format şi mărime, ,éră titlul este: „Chyriacodromion, sau evangeliă învĕţătóre, care (cuprinde) întru ea căzanii la tóte Duminecile (din) an, şi la praznicele domnescĭ şi la sfinţii cei numiţĭ. Acum întâiŭ întru acesta chip aşeḑată şi tipărită şi mai luminat în limba românéscă diortosită, supt biruinţa prealuminatului şi înălţatului Iosif Leopold, craiul Budei şi al ţĕrei Ungurescĭ şi al Ardélului, fiind gubernator ţĕrei Măria Sa Bamfi Georgie, cu blagoslovenia preasfinţitului Kyr Atanasie metropolitul ţĕrei în sfânta metropoliă în Belgrad, în anul dela mântuirea lumii 1699. De Mihai Istvanovicĭ, tipograful tu ex Ungrovlachia“.

Aci se sfîrşesce titlul cărţiĭ după analogia titlului celor douĕ reproduse sub *b*) şi *c*) în nr. 232 al „Gazetei“ din 1898; éră pe faţa 2-a (dosul fóiei titulare) ca şi la celelalte douĕ, urméză stema într'un cadru duplu cam oblung; în mijlocul cadrului celui mai mare este altul mai mic, de-asupra căruia stă inscripţiunea: „Prealuminatul sĕmn al sfintei şi nedespărţitei Troiţe, hramul metropoliei Belgradului din Ardél.“ De cele douĕ laturĭ între cadrul întâiŭ şi al doilea se află slove marginale (privind în faţă) de a drépta: A, D, E, S, Ş, Ç, Ş. Ç, ér de-a stânga cele tipărite sunt astupate cu hârtie lipită, pe care stau scrise cu mâna slovele: D, A, M, A, A, P, U. In cadrul al doilea se află un cerc în formă de ghirlandă, atingênd marginile dinlăuntru ale cadrului, şi în cercul acesta stau la masă cei trei óspeţĭ, carĭ au venit la Avram lângă copaciul Mambre. Aceştĭ trei óspeţĭ portă aripĭ de înger; de o parte în drépta stă Avram, care servesce, éră de altă parte în stânga se vede ca şi când ar intra pe uşă un chip de muiere, Sara. Acésta icónă se vede că representă bine cele ce le reproduce sf. scriptură întêmplate la cortul luĭ Avram. Óspeţii, — precum se vede şi din forma şi chipul lor — cu aripĭ de înger închipuesc pe Preasfânta Treime (Hramul metropoliei din Ardél) ceea-ce spun, afară de inscripţiunea de-asupra, şi stichurile de desupt, pe carĭ le reproduc aicĭ:

„Trei tipurĭ în osĕbire şi
un Domneḑeu în mărire,“
„Luĭ Avram te ai arătat
ântâiŭ fórte adevĕrat,“

*) Veḑi Nrii 224—235 ai „Gazetei Transilv.“ din 1898.

In spiritul acesta scriu şi alte foi unguresci, de-oparte ameninţând, de altă parte jeluinduse amar.

Acelaşĭ lucru îl fac organele de pressă austriace, variând pe tóte gamele acusele şi plângerile la adresa Ungurilor.

Şi acésta se face în ajunul reluării firului tratărilor între Koerber şi Szell, tratărĭ, al căror resultat — după cum se semnaléză din Viena — ar culmina într'un *compromis* vamal, căcĭ acésta ar fi dorinţa monarchului. Din Viena se mai anunţă în acelaşĭ timp, că guvernul unguresc va fi silit, în cele din urmă, sĕ facă Austriei unele micĭ concesiunĭ, şi cestiunea resolvării definitive a pactului sĕ se amâne până la tómnă, cu scop, firesce, ca până atuncĭ ómenii sĕ se mai rĕsgândéscă asupra încurcatei afacerĭ a pactului.

E mare însĕ întrebarea, décă va succede atuncĭ ceea-ce n'a succes până acum, şi décă lucrurile vor lua o faţă mai senină şi mai puţin ameninţătóre pentru şubreda legătură, ce ţine încă la olaltă cele două emisfere ale monarchiei.

Din Bucovina.

— O adunare. —

Cetim în „Deşteptarea“ dela 5 (18) Maiŭ:

„Joi în 15 Maiŭ n. a. c. a avut loc în Cernăuţĭ o adunare imposantă de credincioşĭ de naţionalitate română ai bisericei nóstre dreptmăritóre din Bucovina, convocată pentru órele 3 p. m. în sala filarmonică, de un comitet ad hoc, în fruntea căruia steteau representanţii clerului, d-nii prof. universitar Eusebie Popovicĭ, consilier consistorial Dionisie cavaler de Bejan şi representanţii patronilor bisericescĭ d-nii proprietarĭ marĭ Dr. Ioan cav. de Volcinschi şi Dr. Iancu cav. de Flondor. Adunarea a fost imposantă şi ilustră atât prin numĕrul mare al participanţilor — erau de faţă peste 600 persóne din tóte regiunile Bucovinei — cât şi prin calitatea lor. Apăruseră cele mai notabile persóne din cler, dintre patronii bisericescĭ, funcţionarĭ şi laicĭ. Adunarea a fost convocată pe basa §-lui 2 al legii de adunărĭ, decĭ cu învitărĭ personale, carĭ au fost espedate către patronii bisericescĭ, membrii românĭ ai clerului şi representanţii delegaţĭ ai enorielor bisericescĭ.

„Cuvêntul de deschidere rostit de d-l profesor Eusebie *Popovicĭ* a fost înaugurat prin însufleţite urărĭ de „Sĕ trăiască“ la adresa monarchului nostru, Impĕratului Francisc Iosif I, marinimosul suveran şi augustul protector al bisericei nóstre.

„In continuare d-l profesor Eusebie Popovicĭ a expus motivele convocării adunării, înaintând propunerile comitetului ad hoc. Propunerile au fost aprobate prin vii aclamaţii din partea majorităţii covîrşitóre a participanţilor şi la dorinţa generală au fost votate fără desbatere. Propunerile se referă la *starea actuală a diecesei.*

„Starea actuală politică şi firea gingaşă a propunerilor, ne impun tratarea discreţionară, din care motiv nu ne putem estinde în public în materie. Adunarea şi propunerile constitue un act de importanţă istorică în vieţa nóstră naţională.

„Pentru esecutarea decisiunilor adunării a fost ales un comitet compus din 20 persóne, representanţĭ distinşĭ dintre membrii clerului, patronilor bisericescĭ şi celorlalţĭ laicĭ de naţionalitatea română, fii ai bisericei nóstre dreptmăritóre din Bucovina“.

Ce mai ḑice baronul Banffy?*)

Cohesiunea celor două state ale monarchiei austro-ungare, determinată prin sancţiunea pragmatică şi prin art. XII din 1867, nu póte şi nu e permis a-se considera ca întêmplătóre. Invĕţămêntul istoric al multor sute de anĭ dovedesce necesitatea acestei cohesiunĭ. Cele mai splendide periode ale istoriei ungare sunt acelea, în carĭ statul ungar aci prin arme, aci prin convenţiunĭ, aci prin căsĕtorii căuta legăturĭ cu apusul, şi nu se póte tăgădui, că străbunii noştri nu din întêmplare, ci din prudenţă circumspectă, condiţionată de interesele directe ale statului ungar, de bunăvoie au ridicat pe tronul ungar pe Ferdinand I. Legătura astfel creată, care pe de o parte asigura prin legĭ independenţa cea mai desĕvêrşită a statului ungar, pe de altă parte făcù posibilă pe ţĕrmurile Dunării de mijloc esistenţa unei marĭ puterĭ, era o necesitate inevitabilă şi pentru echilibrul european.

Pe teritorul dublei monarchii nu putea, decât o mare putere sĕ fie aptă şi capabilă sĕ combată diferitele contraste naţionale şi teritoriale şi sĕ mulţuméscă acele esigenţe internaţionale, fără respectarea cărora în Europa formaţiile de state nu sunt posibile. Insĕ, pe cât timp în luptele din secolele, ce au urmat evului mediu, statul ungar era avisat la Apusul, care era apĕrătorul ceştinismului, după terminarea luptelor, primii creatorĭ ai sancţiunei pragmatice şi mai ales ai raporturilor comune circumscrise în aceea, pe basa esperienţei lor scóse din trecut, cu prevedere înţeléptă au fixat necesitatea posesiunei comune inseparabile şi a apĕrării comune.

Imprejurările nu s'au schimbat până în ḑiua de astăḑĭ. Actuala formaţie politică a Europei, desvoltarea statelor ei, condiţionéză state marĭ. In vecinătatea Rusiei cu opt-ḑecĭ milióne şi a Germaniei cu cincĭ-ḑecĭ milióne, un stat ungar independent cu şépte-spre-ḑece milióne de locuitorĭ, strîmtorat în parte între nisce state eterogene şi cu tendinţe agresive, s'ar coborî de-asemenea la nivelul statelor micĭ balcanice.

O asemenea Ungarie, ar puté, în lipsa unei ţinte proprii, sĕ ajungă, aşa ḑicênd, o minge politică cu care s'ar juca vecinii. O asemenea Ungarie avisată la puterile sale, n'ar puté forma un interés naţional, n'ar puté fi în interesul maghiarismului. Interesul maghiarismului, interesul naţional maghiar cere o posiţie de mare putere: — şi o mare putere, noi numai în legătură cu Austria putem forma. Ideia uniunei personale, póte sĕ fie fórte populară, ba chiar o inevitabilă necesitate, décă relaţiunile austriace îşĭ vor păstra şi pe mai departe direcţia lor disolvantă; cu tóte acestea uniunea personală — sĕu presupunênd fără se admitem, ruperea totală — din punct de vedere naţional maghiar ar fi păgubitóre.

Aşa s'au judecat lucrurile şi la 1867, când coróna, la crearea legilor, ce au produs formaţia dela 1867, urmând cu prevedere înţeléptă sfaturile marilor bărbaţĭ din acele timpurĭ, Deák şi Andràssy, a făcut posibilă pe cale legală alcătuirile legale astăḑĭ esistente şi alcătuirile economice, carĭ deşi independente, însĕ totuşĭ avênd legătură cu ele, şi totodată a pus temelia condiţiunilor pentru acele formaţiunĭ de stat, carĭ alcătuesc basa unei formaţiunĭ mai nouĕ contopite prin interese comune şi păstrate prin o apĕrare comună pe de-o-parte între statul maghiar unitar, care posedă un trecut istoric, ér pe de altă parte între aşa numitele provincii ereditare. (On. cetitorĭ vor scusa pe traducĕtor, că pe lângă tótă bunăvoinţa, n'a putut scóte din acest galimatias nebulos, un period resonabil. Baronul e de vină. — Trad.).

(Va urma)

*) „Politica naţională maghiară şi dualismul“ al 3-lea articolul al baronului, publicat în „Magyar Közélet“.

Urcarea pe tron a Regelui Spaniei.

In 17 Maiŭ a fost urcarea pe tron a tînĕrului rege spaniol *Alfonso XIII.* Din incidentul acesta întreg Madridul a îmbrăcat haină sĕrbătoréscă. Mai ales stradele, pe unde avea sĕ trécă cortegiul festiv, pluteau în splendóre.

Inainte de ce cortegiul de încoronare ar fi plecat din palatul regal, óspeţii carĭ au participat la sĕrbărĭ şi carĭ n'au luat parte în cortegiul festiv, s'au dus direct în sala de şedinţe a Congresului, aşteptând acolo sosirea Regelui. De aicĭ au plecat cu toţii în catedrala San-Francisco, unde s'a ţinut Te-Deumul festiv.

In cortegiu au luat parte grandii spaniolĭ în costumurĭ de gală. Cortegiul fù deschis de un banderiu, urmat de o trăsură trasă de 6 cai. Urma trăsura numită „de bronz“, apoi cele patru faetóne „parisiene“ şi trăsura „de aur“ cu coróna princiară. Trăsurile curţii erau ocupate de dignatarii superiorĭ de curte şi de membrii familiei regale. După ei urma o trăsură de gală neocupată, alăturĭ de ea mergênd o companie a gardei şi un măestru suprem al grajdurilor.

Trăsura trasă de 8 cai, în care se afla coróna şi emblemele de încoronare, era urmată de regele şi regina regentă cu suita lor de aproḑĭ şi lachei. De-a drépta mergeau călărĭ căpitanul suprem al Nouei-Castilii, generalul din Malto şi comandantul gardei regale, ér de-a stânga şeful statului major generalul *Delgada*, urmaţĭ de adjutanţĭ, de garda equestră şi de ceilalţĭ funcţionarĭ ai Curţii.

Cortegiul a plecat din palatul regal spre Puerta del Sol. De aicĭ poste Carrena de San Jeronimo a sosit la edificiul congresului, unde familia regală era aşteptată de-o delegaţie a senatorilor şi deputaţilor.

Intrând în sala şedinţelor, regele Alfons XIII a ocupat tronul şi s'au făcut urările, după care preşedintele Camerelor întrunite, marchisul *Bega de Armijo* a adresat regelui următórea întrebare:

— Dispus eştĭ, Majestate, a fac aicĭ înaintea camerei întrunite jurămêntul regesc prescris de articolul 45 din constituţie?

Regele a rĕspuns liniştit şi respicat:

— „Jur, că voiŭ respecta constituţia ţĕrii şi legile ei şi mĕ voiŭ îngriji, ca şi alţii sĕ le respecte. In tóte faptele mele voiŭ fi condus de fericirea poporului meu. Décă voiŭ face astfel, Dumnedeu sĕ mĕ remunereze, ér décă nu, El sĕ mĕ tragă la rĕspundere“.

Acesta este textul vechiului jurămênt regal spaniol. Preşedintele a declarat apoi, că înaintea ţĕrii Regele a făcut jurămêntul, apoi regele şi suita au părăsit Congresul şi ocupând trăsura s'a dus la catedrala San-Francisco. Catedrala strălucia în pompa cea mai mare, ce se póte închipui. Păreţii şi columnele erau îmbrăcate cu draperii şi ghirlande de florĭ.

După-ce au sosit suita şi dignitarii, s'a început serviciul divin festiv, sĕvêrşit de clerul înalt spaniol, archiepiscopĭ şi episcopĭ în ornate de gală. După *Te-Deum* cortegiul s'a reîntors în aceeaşĭ ordine la palatul regal.

SCIRILE ḐILEI.

— 6 (19) Maiu.

O şedinţă la Academia Română. Vinerĭ la óra 1 şi jum., s'a ţinut la Academie o şedinţă publică, în care d-l Gr. *Tocilescu* a făcut o comunicare de domeniul archeologic, presentând Academiei mai multe cărămiḑĭ romane cu inscripţii, găsite de d-sa la Jidova, lângă C.-Lung. D-sa spune, că în oraşul C.-Lung, la mănăstirea construită de Radu-Negru şi reconstruită de Mateiŭ Basarab, se vede şi acum un turn dĕrîmat, care are nisce trepte de piétră la o înălţime de 30 de metri. In jurul oraşului sunt şépte cetăţĭ. D-sa mai anunţă, că la Grădiştea-Cetate, lângă C.-Lung, a descoperit un cimitir şi că a găsit acolo o ólă cu nisce osĕminte. D-l *Tanoviceanu* comunică Academiei, că pe marginea Jiului la Velcenĭ, a găsit mai multe cioburĭ de óle romane, pe carĭ le presintă, pentru a-se face studii de către d-l Tocilescu. D-l Tocilescu rógă Academia sĕ-i mai acorde o altă şedinţă pentru a vorbi despre Tomis şi Mangalia. D-l *Kalinderu* fixéză o şedinţă pentru 17 Maiŭ. D-l Dr. *Istrate* face cunoscut Academiei, că la Câmpina făcênd mai multe săpăturĭ, a găsit nisce bucăţĭ de beton, óle cu óse şi mai multe cărămiḑĭ romane cu inscripţii, ceea ce-l îndreptăţesce sĕ credă, că acolo se afla un lagăr roman. De asemenea, la Maglavit, a găsit la 1 metru şi jumĕtate în pămênt, cărămiḑĭ, óle, lance şi un cuţit. D-sa spune, că în vara asta va continua cu săpăturile şi la Septemvrie va scóte o lucrare în acéstă privinţă.

Alegerea din Deşiŭ. O fóie maghiară vorbesce de ne mai pomenitele corupţiunĭ, ce le-a făcut în cercul Deşiului partidul liberal, numai ca sĕ iese deputat *Daniel* Tibor. Despre pregătirile alegerii se spun următórele: „In Deşiŭ 350 de cetăţenĭ meseriaşĭ sunt aderenţii partidului independent şi 48-ist. Imoralitatea în cuibul acela însĕ e atât de mare, încât în urma presiunilor, promisiunilor şi amăgirilor ei au votat pentru Daniel. Partidul lui Rady a refusat un ofert ce i-s'a făcut, ca sĕ capete 107 voturĭ pentru 9530 florinĭ. Şi mai mare scandalisare a produs ofertul preotului reformat din Reteag, că pentru banĭ va aduce atâţĭ şi atâţĭ alegĕtorĭ din comune. Fără banĭ nu, căcĭ banul vorbesce, cânele urlă. Tot aceleaşĭ córde le-au atins alţĭ preoţĭ reformaţĭ, carĭ încă au fost refusaţĭ“. Chiar secretarul partidului independent din Deşiŭ a pactat cu ómenii lui Daniel şi în ḑiua alegerii a dispărut — Alegerĭ unguresci şi pace.

Amiciţie germano-americană. Impĕratul Wilhelm a adresat d-lui *Roosevelt*, preşedintele Statelor-Unite o telegramă anunţându-i intenţiunea sa de a face dar Statelor-Unite statua în bronz a lui Frederic-cel-Mare, ca un semn al duratei relaţiunilor intime dintre cele două state. D-l Roosevelt a mulţumit esprimând convingerea, că amiciţia dintre cele două state va deveni în viitor încă şi mai strînsă.

Prinţul Napoleon şi visita lui Loubet în Rusia. Prinţul Louis Napoleon Bonaparte care, după-cum sĕ scie este general rus, ceruse permisiunea de a-se absenta în timpul şederei acolo a preşedintelui Loubet. Prinţul Louis a cerut în scris permisiunea dela ministerul Curţei; Ţarul însĕ l'a chemat şi suriḑênd, i-a spus: „Scumpe general, cerinţele serviciului d-tale nu-mĭ permit a-ţĭ primi cererea; ba chiar sper a-te vedé la tóte serbările, ce se vor da în onórea preşedintelui Republicei, în tot timpul cât el va fi óspetele meu şi al Rusiei“. Acest episod e fórte mult comentat în cercurile politice.

Ţĕrancele din Ciuc. Braşovenilor în fie-care an, la Rusaliile catolice, li-se oferă un spectacol straniu, un fel de pelerinaj de femei secuience, venite din Ciuc sĕ-şĭ vadă fetele, carĭ sunt servitóre pe la familiile din Braşov. Se scie, că servitórele sĕcuience în Braşov forméză o adevĕrată colonie, de unde se esplică, că mamele lor vin cu sutele la data amintită şi umblă visătóre pe străḑile oraşului, contemplând nu fără óre-care durere de inimă colţurile şi porţile pe unde înainte de asta cu vr'o trei-ḑecĭ de anĭ, fiind şi ele atuncĭ servitóre, primiau declaraţiunile de amor ale soldaţilor. Astăḑĭ sunt babe sbârcite şi locul lor l'au ocupat fiicele. Se ḑice, că femeile din Ciuc, de câte-orĭ vin, totdéuna aduc plóie. Aşa s'a întêmplat şi anul acesta.

„Supt cel de la Mambri copaciŭ
când ai vrut (*neligibil*) sĕ facĭ“
„Ca se smerescĭ cu certare
pre cei cu cerbice mare“
„Din Gomora şi Sodomul,.
ca sĕ se stingă tot omul“
„Pentr'aceea mai 'nainte
de toţĭ vecii eştĭ părinte“
„Cunoscut în trei obraze
şi strălucescĭ de dai raḑe“
„Insuţĭ cu fiul fiind mărit
şi cu Duchul sfânt proslăvit.“

De altmintrea aceste trei tipurĭ de înger, tot ca semn al Preasfintei Treime, într'o ghirlandă cercuală, se află şi în ediţiunea testamentului nou tipărită sub Rakotzi George pe timpul metropolitului *Simeon Stefan* la anul 1648 (aşa-déră cu 51 de anĭ mai 'nainte), cu deosebirea, că cadrul al doilea (intern) lipsesce, éră cel estern în estensiune mai mare îl forméză rubrica de pe marginile fóiei, în mijlocul căreia se află tipul de esecuţiune ceva mai complicată şi nu aşa espresivă, pentru-că afară de cei trei îngerĭ, alte chipurĭ nu se află în cerc, nicĭ copaciul Mambre, nicĭ masa la care şed nu sunt aşa de marcat esecutate.

(Va urma).

*) Cuvêntul neligibil e probabil „minunea“ după cum se suplinesce prin scrisorea de mână.

Titlurile Regelui Spaniei. Vinerĭ au început în tótă Spania sĕrbătorile pentru încoronarea tînĕrului rege *Alfonso al XIII.* Tóte statele şĭ-au trimis representanţĭ sĕ asiste la ceremonia, care a avut loc când tînĕrul rege a fost proclamat major şi a luat din mânile Reginei Regente frânele gloriosului popor spaniol. ....Câte titlurĭ însoţesc numele regelui acesta al Spaniei! Nicĭ un alt cap încoronat nu posedă atâtea, cum nicĭ un alt nobil nu posedă mai multe titlurĭ şi nume ca un nobil spaniol. Cetiţĭ numai: Alfonso XIII se întituléză rege al Spaniei, al Castiliei, al Aragonului, al celor douĕ Sicilii, al Ierusalimului, al Navarei, al Grenadei, Toledului, Valencei, Galiţiei, Majorcei şi Minorcei, Sevilei şi Cerdenei, Cordovei şi Murciei, Gibraltarului şi Canarelor, al Indiilor Occidentale şi Orientale şi al Oceaniei. Mai este încă Alfonso XIII: archiduce al Austriei, duce de Bourgogne, de Brabant şi de Milan, conte de Habsburg, de Flandra, de Tirol şi de Barcelona, etc. Câte din titlurile acestea, câştigate cu glorie de strămoşii sĕi, nu au mai rĕmas pentru Alfonso XIII, decât simple amintirĭ, simple titlurĭ pe hârtie... Şi cu tóte acestea în poporul spaniol, — poporul cavalerismului clasic, — nu s'a stins încă avêntul, nobleţea de odinióră a inimei şi în vinele lui curge încă sângele fierbinte al faimoşilor *conquistadores* de altă-dată.

Afacerea Humbert. O telegramă din Paris anunţă, că acolo s'ar fi rĕspândit svonul, că d-na Humbert dimpreună cu soţul ei au fost arestaţi la Londra. S'a descoperit, că dómna Humbert făcuse sĕ fie închisă la balamuc o creditóre a sa, care-i făcea o scenă violentă în faţa palatului ei. Se confirmă scirea, că deputatul Mirman va interpela pe primul ministru Waldeck-Rousseau în acéstă afacere. Se vorbesce, că sunt compromise personagii înalte.

Erupţiunĭ vulcanice. Se telegrafézá din Managua, capitala republicei Nicaragua (America centrală), că vulcanul *Momotombo* aruncă bolovanĭ de lavă, producênd cutremure de pămênt. Docul şi staţiunea de pe malul lacului Managua au fost distruse. — Din New-York se telegrafézá, că şi vulcanul *Nebraska* din Statul cu acelaşĭ nume (Statele-Unite) şĭ-a început erupţiunile. — Vulcanul sub-marin de lângă Corsica face sĕ clocotéscă o vastă suprafaţă a mărei.

Cânĭ de resboiŭ. Docilitatea, vigilenţa, perseveranţa şi fidelitatea cânilor au adus cercurile militare la ideia, că aceste animale s'ar puté întrebuinţa în cas de rĕsboiŭ. In Germania cu deosebire se ocupă din adins cu dresarea cânilor pentru asemenea scopurĭ. In special bataiónele de vênătorĭ şi tiraliorĭ sunt însărcinate cu dresarea lor. Despărţĕmêntul, căruia este încredinţată dresarea cânilor, stă sub conducerea unui oficer. Cânii sunt deprinşĭ înainte de tóte cu vigilenţa, ca sĕ avertiseze pe stăpân printr'un mîrâit încet, când se apropie cineva. Pe urmă sunt dresaţĭ pentru serviciul de curierĭ, spre a duce rapórte urgente dela posturile avansate, apoi se ducă muniţiunĭ în linia de tiraliorĭ şi, în fine, după luptă sĕ ajute la căutarea răniţilor, raportând prin lătrat, décă ar fi aflat vre-unul. Se înţelege, că pentru astfel de servicii numai cânii pur sang se pot întrebuinţa. In special sunt preferiţĭ cânii numiţĭ pudel, apoi gănarii şi cânii de stână scoţienĭ (Collies). Aceştĭ din urmă cu deosebire sunt fórte resistenţĭ contra intemperiilor. „U. L. u. M.“ publică câte-va ilustraţiunĭ, carĭ representă scene dintr'o şcólă a armatei germane pentru dresatul cânilor.

Dr. A. Crăciunescu, reîntorcêndu-se dela Viena, unde a stat la diferite clinicĭ, spre a rĕmâné în curent cu progresele sciinţei medicale, şi-a reînceput praxa medicală în stabilimentele balneare dela Băile Herculane.

Institutul de hidroterapie de pe lângă băile Eforiei şcólelor din Braşov s'a deschis în diua de 1,14 Maiŭ. Institutul stă sub conducerea d-lui Dr. *Baiulescu.* Prospecte dă administraţiunea băilor.

Conferenţa comandantului bur Iooste.

Braşov, 20 Maiŭ n. 1902.

Aséră, la „Casa de tir“, sala cea mare gemea de lume.

D-l advocat C. *Lurtz* se urcă la tribună şi recomandă pe comandantul Iooste, representantul eroicului popor bur, care — dice d-l Lurtz — ca numĕr abia îl întrece pe poporul săsesc, şi totuşĭ de doi anĭ de dile susţine o luptă atât de crâncenă contra unei marĭ puterĭ, cum e Anglia. Espunerile d-lui comandant Iooste ne vor servi şi nouĕ drept încuragiare — încheià d-l Lurtz.

După acéstă recomandaţie, luà cuvêntul d-l Iooste şi cu o dicţiune fluentă şi clară începù sĕ zugrăvéscă situaţia poporului bur, începênd cu epoca de dinainte de 80 de anĭ.

Pentru-că — dice d-l Iooste — persecuţiile Englesilor nu sunt de dată recentă, ele au început cu 80 de anĭ înainte în Capland. Poporul bur şĭ-a pus atuncĭ boii la jug şi încărcându-şĭ pe harabale femei şi copii şi avere şi tot, au trecut rîul *Oranje*, creându-şĭ o nouă patrie în *Natal.* Aicĭ au avut sĕ lupte contra animalelor sĕlbatice, contra Cafrilor, contra climei, şi când au reuşit sĕ se stabiléscă de-a binele, a venit şi aicĭ Anglia şi a început sĕ-i persecute. Burii şĭ-au încărcat érăşĭ tot, ce au avut, pe carĕ, şĭ-au luat turmele şi le-au mânat mai departe. Şĭ-au creat o nouă patrie în Oranje-Freistaat, unde au avut cât-va timp linişte. S'a întêmplat însĕ, că s'au descoperit minele de diamante şi étă că odată cu diamantele au reînceput persecuţiile Englesilor. Lucrurile au ajuns la cuţite.

Conferenţiarul descrie organisaţia din Transvaal, modul de traiŭ etc. Arată cum un Dewett, care mai nainte era un simplu ţĕran, ajunge, prin talentul sĕu, general. Tot aşa şi alţĭ comandanţĭ. Face elogii lui Krüger, pe care Englesii îl acusau, că sfeterisesce banii publicĭ, pe când prevĕdĕtorul moş Paul organisa artileria, în vederea luptei pentru libertate. Când a isbucnit rĕsboiul, Burii aveau 800 de soldaţĭ, regularĭ, tunurĭ, arme, praf de puşcă cu un cuvênt muniţiunĭ. Krüger a convocat pe Burĭ la o adunare unde s'a hotărît, ca fie-care Bur dela 12—32 anĭ se ia arma. Apoi au depus un jurămênt: S'au dus la o vale prin care curgea un pĕrău. De ambele părţĭ dealurĭ. Fie-care Bur s'a dus dincolo de pĕrău, a luat o petricică din pămênt şi a dus'o de cealaltă parte a pĕrăului, pe celălalt deal. Prin contactul acesta cu sfênta ţĕrînă-mamă, Burii s'au legat cu jurămênt, că îşĭ vor apĕra libertatea.

Vorbesce despre invasiunea lui Jameson (1896), despre sĕlbĕtăciile Englesilor, despre laşitatea lor, despre miseriile create de lordul Roberts, care a strîns 3000 de femei bure în aşa numitele concentrationslager-e, despre crudelităţile Englesilor faţă cu aceste femei, crudelităţĭ, carĭ au înfierat pentru tot-déuna pe poporul engles, care se pretinde a fi popor creştin şi a merge în fruntea civilisaţiunei.

Bărbaţii burĭ n'au nevoie de ajutor, apeléză însĕ la caritatea publicului pentru vĕduvele şi orfanii Burilor.

Conferenţiarul făcù aci o pausă de ½ oră, în care timp el insuşĭ, ajutat de câte-va domnişóre, împarte broşurĭ şi cărţĭ postale ilustrate în public.

După pausă continuă cu espunerile sale, carĭ din ce în ce devin mai interesante. Comandantul Iooste a făcut declaraţia, că n'a venit cu alt scop aicĭ, decât cu scopul de a invoca caritatea pentru miseriile create în urma rĕsboiului, şi în *politica europénă* nu se amestecă de loc.

Reporterul i-a presentat numĕrul de erĭ al „Gazetei“ cu interwievul sĕu şi trei broşurele oferite de d-l învĕţător *Dariu,* întitulate *„In dile grele — dedicaţie Burilor* — 1900,“ pentru carĭ i-a mulţumit, esprimându-şĭ bucuria, că lupta pentru libertatea Burilor găsesce resunet atât de viu la poporul român.

Trebue sĕ relevez serviciul prompt al restauratorului Schmidt dela „Casa de tir“, precum şi mâncările şi beuturile bune, ce le-a servit. Conferenţa s'a ţinut la mese întinse.

Rep.

„Câmpia“ libertăţii?

De 3/15 Maiŭ mai tóte diarele nóstre au publicat un articol comemorativ, eşit din condeiul d-lui G. Coşbuc şi întitulat „Câmpia libertăţii“.

Frumos, ca orĭ ce articol scris de d-l Coşbuc, îl aplaudăm şi noi, ne permitem însĕ a ne face observaţiunile relativ la cuvêntul „Câmpie“.

„Un episod frumos, póte cel mai frumos din întréga istorie a Românilor e adunarea celor „patru-decĭ de mii“ pe *câmpia* Blaşiului, numită de atuncĭ *„Câmpia libertăţii“*.

Aşa îşĭ începe d-l G. Coşbuc articolul.

Apoi „Câmpia libertăţii“ nu e de loc câmpie, ci e „câmp“.

Fără sĕ invocăm argumente semasiologice, ne referim la numirea cum o găsim în gura poporului din apropierea acestui loc istoric, unde nicĭ-odată nu se pronunţă *„Câmpie“*, ci totd'auna „Câmp“.

Apoi în istoria lui Papiu Ilarianu cetim următórele la c. CLXI:

„Adunarea poftì pre Simeone Barnutiu, vice-presiedintele adunarei e omulu poporului se se suia pe tribuna. Barnutiu suindu-se pre tribuna, aretâ, ca adunarea acést-a n'are alta chiamare, de câtu se espremă voi'a si dorinti'a a tota natiunea romana; asia-dara, între celelalte dorintie ale romaniloru, urmatoriele considera a ocupare loculu d'ântâiu:

I. „Adunarea acést-a se prochiama de adunare generale natiunale a natiunei romane din Transilvania“. — Se acepta cu unanimitate.

II. **Campulu** acesta, pre care se tiene prima adunare natiunale romana din Transilvania, intru eterna aducere a mente a acestei lucrari gloriose, se và numì **Campulu** Libertatei *pentru totdeauna*“.*)

In „protocolulu adunarii generale a natiunii romane dein Transilvani'a, care s'a tienutu la Blasiu in anulu Domnului 1848 Maiŭ 15/3“, cetim érăşĭ:

Siedintia I. Sub presidiulu domniloru episcopi Ioane Lemeni si Andreiu Siaguna.

1) S'au inceputu lucrarile Adunarii prein motiunea D. Simeone Barnutiu în urmarea carora s'au primitu cu unanimitate si s'au determinatu cele urmatore:

a) Loculu unde s'a tienutu acésta Adunare generale a natiunei romane transilvane, adeca Pratulu dein susul Blasiului, s'a numitu *pentru totudeauna* — **Campulu Libertatii.****)

In fine în „Enciclopedia Română“ cetim:

„Câmpul libertăţii“, un câmp, lângă Blaşiŭ, între rîul Tîrnava-mare şi calea ferată etc.—

Va dice cineva: Cum? Pentru un cuvênt, atâta gălăgie! Par' că nu e tot una, câmp orĭ câmpie?

Apoi sunt cuvinte şi cuvinte. Şi cuvêntul acesta e aşa de scump fie-cărui Român, încât nu-i permis sĕ-l schimbe nimenĭ. Trebue sĕ-l păstrăm, sĕ-l pronunţăm, sĕ-l scriem întotd'auna aşa, cum s'a pronunţat şi s'a scris la 1848:

Câmpul libertăţii!

O....

*) A. Papiu Ilarianu „Istoria Romaniloru din Dacia superiore“ t II. Viena cu literele lui C. Gerold şi fiiu 1852 pag. 231.

**) S. Barnutiu „Dereptul public al Romanilor“ Iasi 1867. Anesulu III.

ULTIME SCIRI.

Viena, 19 Maiŭ. In cercurile guvernamentale de aicĭ se crede, că desbaterea parlamentară a pactului este esclusă de-ocamdată. Marţĭ orĭ Miercurĭ se vor reîncepe tratările între Koerber şi Szell.

Belgrad, 19 Maiŭ. Regele a primit demisiunea cabinetului *Vuicĭ* şi a însărcinat pe şeful radicalilor Nicola *Pasicĭ* cu formarea noului cabinet.

Petersburg, 19 Maiŭ. Preşedintele *Loubet* va sosi adĭ. S'au făcut marĭ pregătirĭ pentru primirea lui. Cincĭ-decĭ de mii stindarde rusescĭ şi francese au fost distribuite populaţiunei capitalei. Ţarul şi Ţarina, marele duce Alexius şi ceilalţĭ marĭ duce ies spre întêmpinare lui Loubet în Kronstad.

Madrid, 19 Maiŭ. Individul bănuit de-a fi voit sĕ facă un atentat asupra regelui, n'avea armă la el. S'a găsit la el numai o poesie de dragoste dedicată infantei Maria Theresa. La interogator s'a constatat, că e nebun. El se numesce Jose *Puig*, fost chelner la un otel din Madrid, de unde a fost dat afară, pentru-că aruncase acum cât-va timp un buchet în trăsura reginei. In momentul când a fost prins, el încerca sĕ deschidă uşa dela trăsura regală.

NECROLOG. Cu inima sfâşiată de durere facem cunoscut, că mult iubita nóstră fiică, soţie, mamă şi soră **Aurelia Opriş** născută *Dobrin*, soţie de notar, după scurte, dér grele suferinţe în 3 (16) Maiu a. c, a încetat din viéţă, în etate de 20 de anĭ şi al 2-lea an al fericitei sale căsĕtoriĭ.

Rĕmăşiţele pămêntescĭ s'au aşedat spre vecînică odihnă în cimiterul bisericei gr. cat. din Bucium, Duminecă în 5/18 l. c. Neuitată sĕ-'i fie memoria!

Bucium 3/16 Maiu 1902. Nemângăiaţiĭ: Octavian Opriş, notar dipl. ca soţ. Relica Opriş, ca fiică. George Dobrin înv. şi soţia Maria n. Ghircoiaş, ca părinţĭ. Aurel, Cornel, Virgil, Cornelia, Aristotel, Valeria, ca fraţĭ şi surorĭ.

— Jacob Mureşan înv. gr. cat. şi soţia Ana n. Jenei ca părinţĭ. Rosalia m. Nitiu Pop, Elena ca surorĭ, Constantin şi Alexandru ca fraţĭ, Ion N. Pop ca cumnat Amalia Mureşan n. Mezei, Irma Mureşian n. Graff, ca cumnate. Irina Florian ca mătuşe, Juliana şi Ana Mureşan, Ión Jacob Pop, Ilariu George Ilia, ca nepoţĭ şi nepóte Susana Mureşan n. Jenei, Ludovica German n. Florian, Gavril şi Julian Florian ca verĭ şi verişóre, în numele lor şi al numeroşilor consângenĭ, cu inima frîntă de durere anunţă: că iubita lor fică, soră, cumnată, nepótă şi verişóră **Cecilia Mureşan** învĕţătóre de stat după un morb îndelungat, provĕdută au SS. Sacramente, în al 28-lea an al vieţii sale şi-a dat nobilul sĕu suflet în mânile creatorului azĭ, la 16 Maiŭ st. n. a. c. la órele 6 p. m. Rĕmăşiţele scumpei defuncte se vor astruca dela locuinţa părintéscă (Heltai-utcza nr. 5) după ritul gr. cat. în cimiteriul comun, la 18 Mai, st. n. la órele 4 p. m. Fie-ĭ ţĕrîna usóră si memoria neuitată! *Cluj* la 16 Maiŭ 1902.

Diverse.

Perpetuum mobile. Un american din Chicago a descoperit, nu de mult, un fel de *perpetuum mobile.* El a pornit din ideea, că curentul de aer, care tot-déuna esistă în atmosferă, póte fi folosit ca putere pentru a mâna în continu o móră de vênt. Noul inventator voesce sĕ construeze nisce tuburĭ de oţel de vre-o 1050 metri de lungĭ, carĭ sĕ le pună apoi în legătură cu róta morii. El crede, că curentul de aer condus prin tuburile acestea, va fi în stare sĕ pună în mişcare o greutate de 11.250 chilograme pe secundă. La aceea însĕ inventatorul nu s'a gândit, cum va puté construi tuburĭ de oţel aşa de lungĭ.

Literatură.

— **Cartea copiilor**, ilustrată. Pentru clasa II primară. De St. C. *Alexandrescu.* Carte aprobată de Consistorul gr. or. din Arad. Preţul broş. 40, legat 50 banĭ. Editura H. Zeidner, Braşov. 1898.

*Proprietar: **Dr. Aurel Mureşianu.***
*Redactor responsabil: **Traian H. Pop.***

Bursa de mărfuri din Budapesta.

din 15 Maiu. 1902.

Sēminţe	Cualitatea per Hect.	Preţul per 100 chilograme dela	pană la
Grâu Bănăţenesc . . .	80	9.10	9.25
Grâu dela Tisa	80	9.10	9·05
Grâu de Pesta	80	9.10	9.05
Grâu de Alba regală . .	80	.—	.—
Grâu de Bácska	80	—	.—
Grâu unguresc de nord .	80	.—	.—
Grâu românesc	80	.—	.—

Seminţe vechĭ orĭ nouĕ	Soiul	Cualitatea per Hect.	Preţul per 100 chilograme dela	pană la
Sĕcara . . .		70—72	7.15	7.45
Orz . . .	nutreţ. .	60—62	6.70	7.10
Orz. . . .	de rachiu	62—64	6 62	6.63
Orz . . .	de bere .	64—66	5.74	5.75
Ovĕs . . .		———	.—	—
Cucuruz . .	bănăţĕn .	75	.—	—
Cucuruz . .	alt soiu .	73	—.—	—.—
Cucuruz . .	„ „			
Hirişcă . .			4.50	5.—

Producte div.	Soiul	Cursul (Preţul per 100 chilograme) dela	pană
Săm. de trifoiŭ	Luţernă ungur.	48.—	56.—
„	„ transilvană	33.—	42.—
„	„ bănăţenă	45.—	48.—
„	„ roşiă . .	—.—	—.—
Ulei de rapiţă	rafinat duplu .	—.—	—.—
Ulei de in .		—.—	—.
Unsóre de porc	dela Pesta . .	56.75	57.25
„ „	dela ţeră . .	—.—	—.—
Slănină . . .	svêntată . .	47.25	47.75
Prune	din Bosnia . .	—.—	—.—
„		—.—	—.—
Lictar	Slavon şi Serbia	—.—	—.—
„	din Serbia în s.	17.50	18.—
Nucĭ . . .	slavon nou . .	—.—	—.—
Gogoşĭ . . .	sêrbesc . . .	—.—	—.—
„	din Ungaria . .	—.—	—.—
Miere	unguresci . . .	—.—	—.—
„	sêrbescĭ . . .	.—	—.—
Cĕră	brut . .	—.—	—.—
Spirt	Drojdiuţe de s.	—.—	—.—

Cursul losurilor private

din 14 Mai. 1902.

	cump.	vinde
Basilica	19 10	20 10
Credit	434 30	436.50
Clary 40 fl. m.	176.	179.—
Navig pe Dunăre.	——	—.—
Insbruck	82.	84.—
Krakau	74 50	76 50
Laibach	73 —	77.—
Buda	——	—.—
Pa'ffy	192.—	200.—
Crucea roşie austriacă . .	189.—	200 —
„ „ ung.	56.75	59.75
„ „ ital.	29 15	30 15
Rudolf	80.—	84.—
Salm	234.—	240.—
Salzburg.	77.—	79 —
St. Genois	260.—	270.—
Stanislau	—.—	—.—
Trientine $4^1/_2$% 100 m. c. .	427.—	429.50
„ 4% 50	43.50	45.50
Waldstein	66.—	69.—
„ de 10 francĭ . . .	33. —	35.40
Banca h. ung. 4%	—.—	——

Bursa de Bucurescĭ

din 15 Maiu. 1902

Valorĭ	Dobêndă	Scad. cup.	Cu banĭ gata
Renta amortisabilă	5%	Apr.-Oct	$97.^1/_4$
„ „ Impr. 1892 . . .	5 „	Ian.-Iul.	$98\ ^1/_4$
„ „ din 1893 . . .	5 „	„ „	$98.^1/_4$
„ „ 1894 int. 6 mil. .	5 „	Apr.-Oct.	$81.^1/_2$
„ „ Impr. de $32^1/_2$ mil.	4 „	Ian.-Iul.	$84.^3/_4$
„ „ Impr. de 50 mil. .	4 „	„ „	85.—
„ „ Impr. de 274 m. 1890	4 „	„ „	85 —
„ „ Impr. de 45 m. 1891	4 „	„ „	85.—
„ „ Im. de 120 mil. 1894	4 „	„ „	84.—
„ „ Impr de 90 mil. 1896	4 „	„ „	84.—
Oblig. de Stat (Conv. rurale)	6 „	Mai-Nov.	—.—
„ Casei Pensiunilor fr. 300	10	„ „	—.—
„ comunei Bucurescĭ 1883	5%	Ian.-Iul.	—.—
„ „ „ din 1884	5 „	Mai-Nov	—.—
„ „ „ din 1888	5 „	Iun.-Dec.	—.—
„ „ „ din 1890	5 „	Mai-Nov.	—.—
Scrisurĭ fonciare rurale . . .	5 „	Ian.-Iul.	$96.^1/_4$
Scris. fonciare rurale din 1890	4 „	„ „	$84.^3/_4$
„ „ urbane Bucuresc	5 „	„ „	$83.^1/_2$
„ „ „ Iaşĭ . .	5 „	„ „	$77.^1/_2$
Oblig. Soc. de basalt artificialĭ	6 „	„ „	—.—
	V.N.		—.—
Banca Rom. ult. div. fr. 12.81	500	150 v.	
Banca Naţion. ult. iv. 85.—	500	într. v.	—.—
Banca agricolă	500	150 v.	2320
Dacia-România ult. div. 35 lei	200	într. v.	263.—
Naţionala de asig. ult. div. lei 43	200	„ „	170.—
Soc. bazalt artif. ult. div. lei 30	200	„ „	390.—
Soc. rom. de constr. ult. div. 15 l.	250	„ „	385 —
Soc. rom. de hârtie ult. —.—	100	„ „	—.—
„Patria“ Soc. de asig. ult. 4 l.	100	„ „	145 —
Soc. rom. de petrol 1 em. u. d. 0	200	„ „	—.—
„ „ „ „ 2 em u. d. 0	1000	„ „	—.—
Soc. de fur. militare u. d. 60 l.	300	„ „	—.—
„Bistriţa“ soc. p. f. hârtii 30 l	1000	„ „	—.—
Sociat. p. constr de Tramaxs	200	„ „	—.—
20 francĭ aur	—	„ „	—.—
Fabricile Unite de gazóse. . .	12	„ „	—.—

Scompturĭ:

Banca na . a Rom.	6%	Paris	3%
Avansurĭ pe efecte	7 „	Petersburg . .	5%
Banca agricolă	9-10%	Berlin	.—
Londra	3 -	Belgia . . .	3—
Viena.	$3^1/_2$	Elveţia	$3^1/_2$

Sz. 2616—1902.
tlkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A fogarasi kir. jrbiróság, mint telekkönyvi hatóság, közhirré teszi, hogy Popa Zamfir George végrehajtatónak Popa Zamfir Bucur végrehajtást szenvedő elleni 152 korona 50 fillér tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék (a fogarasi kir. járásbiróság) területén fekvő a gridi 176. sz. tljkvben foglalt Popa Paraschiva szül. Popa, özv. Comaniţiu Rafira szül. Oopa, Potecu George Nutza, Boer Mária szl. Csicsernea, Csicsernea Juon és Modorcsa Marta szl. Popa nevén álló A †

324, 325	hrsz. egész ingtlra	330 kor.	6929	hrsz. egész ingtlra	26 kor.
615	„ „ „	10 „	6944	„ „ „	11 „
694	„ „ „	06 „	6955	„ „ „	21 „
1047	„ „ „	26 „	6967, 6968	„ „ „	31 „
1131	„ „ „	30 „	7021, 7022	„ „ „	20 „
1970, 1941	„ „ „	26 „	7033	„ „ „	06 „
2230	„ „ „	07 „	7064	„ „ „	02 „
2254	„ „ „	13 „	7350	„ „ „	60 „
2324/1	„ „ „	02 „	8272	„ „ „	42 „
2324/3	„ „ „	02 „	8282	„ „ „	15 „
2427	„ „ „	26 „	8552	„ „ „	28 „
2433, 2434	„ „ „	10 „	8661	„ „ „	18 „
2442	„ „ „	09 „	9034, 9035	„ „ „	38 „
2448	„ „ „	01 „	9207/2	„ „ „	03 „
2476	„ „ „	09 „	9200/1	„ „ „	03 „
4476/2	„ „ „	15 „	9272/1	„ „ „	03 „
5045	„ „ „	103 „	9474	„ „ „	09 „
5045/1	„ „ „	02 „	9482	„ „ „	53 „
5045/2	„ „ „	09 „	10 56	„ „ „	39 „
5313	„ „ „	24 „	10174, 10297	„ „ „	29 „
5350, 5351	„ „ „	40 „	10376, 10377	„ „ „	12 „
5367	„ „ „	12 „	10583	„ „ „	18 „
5381/1	„ „ „	05 „	10930	„ „ „	18 „
5389/1	„ „ „	11 „	11124, 11125	„ „ „	04 „
6534	„ „ „	03 „	11133, 11134	„ „ „	14 „
6571	„ „ „	02 „	11466	„ „ „	04 „
	Összesen				1248 kor.

ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1902 évi Junius hó 17-ik napján délelött 9 órakor** Gridin megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Fogaras, 1902 évi márczius hó 19 ik napján.

A. kir járásbiróság mint tlkönyvi hatóság.

Schupiter,
kir. aljbiró.

(1 3.)

Tipografia A. Mureşianu Braşov.